

Minimum követelmény – Történelem 5.

A tankönyv képanyaga és az atlasz segédanyagként felhasználható!

I. A földtörténeti – és a történelmi idő aránykülönbségeinek és nagyságrendjének érzékelése

Nevek, fogalmak: évmilliárdok – évmilliók

Égtájak; földrészek: térképhasználat

II. Nagy történelmi korok

Nevek, fogalmak: Őskor, ókor, középkor, újkor, jelenkor

III. Az őskori eszközhasználat és eszközkészítés állomásai

Nevek, fogalmak: Természetben talált eszközök, a tűz használta, pattintott –és csiszolt kőeszközök, réz – bronz - vaskor

Az emberi létforma kialakulása, feltételei, jellemzői (összefüggésben a természeti környezettel és éghajlati változásokkal)

Nevek, fogalmak: gondolkodás, beszéd, túlvilághit, munka és művészet

A zsákmányoló és termelő életmód

Nevek, fogalmak: gyűjtögetés, jégkorszak, vadászat, halászat, földművelés, állattenyésztés, falvak

IV. Az Ókori Kelet civilizációi, öntözéses földművelés: folyamok – birodalmak

Nevek, fogalmak: Mezopotámia (folyóköz), sumérok, toronytemplomok, agyagtáblák – ékírás, sivatag

Egyiptom, Nílus, piramis, fáraó, többistenhit, Palesztina, Jordán, zsidók, egyistenhit, India, Indus, Gangesz, hinduk, Buddha, Kína, Nagyfa, Kék-folyó, Sárga-folyó (kínai találmányok : legalább 2 db)

V. Az antikvitás

1. Görög városállamok; a perzsa háborúk, mitológia, vallás és kultúra

Nevek, fogalmak: Olimposz, Zeusz, többistenhit, Trója (faló) polisz, Athén, demokrácia, Spárta Marathon, Thermopülai – Leonidasz, Nagy Sándor

2.Mondák Róma kialakulásáról

Nevek, fogalmak: Romulusz–Rémusz, 7 domb –és király

2. A királyság. köztársaság és császárság: városállamból birodalom

Nevek, fogalmak: szenátus, Caesar, Augustus,

4. A római rabszolgaság és felkelések

Nevek, fogalmak: Spartacus, gladiátorok, Colosseum

5. Pannónia provincia Nevek, fogalmak: Aquincum

6. A kereszténység

C Betlehem, Názáret, Mária, József, Jézus, Jeruzsálem, Golgota, Karácsony, Húsvét, Pünkösd, Róma püspöke –pápa, apostolok, evangélisták (név nélkül... Biblia)

7.Népvándorlás: a Birodalom kettészakadása és bukása

Nevek, fogalmak: népvándorlás, Bizánc, hunok, 476: ÓKOR VÉGE !!!

VI. A középkori Európa (kronológia)

Nevek, fogalmak: 476-1492.

1. A középkori uradalom részei (rajzos ábrázolás)

Nevek, fogalmak: majorság, jobbágytelek, jobbágyi szolgáltatások

2. A keresztény egyház

Nevek, fogalmak: Világi papok – szerzetesek, legendák, szentek, ereklyék

3. Az iszlám

Nevek, fogalmak: Mohamed, mecset, minaret, arabok

3. Lovagok: középkori hadviselés

4. Városok kialakulása: kereskedelem, kézművesség

VII. Magyar őstörténet

Óshaza, származás, nomád – félnomád életmód

Nevek, fogalmak: vándorlás, Levédia, Etelköz, vérszerződés, honfoglalás, Árpád. 895. kalandozások

1. Államalapítás: Szent István: 1000.

2. Tatárjárás: 1241-42

3. Árpád-ház kihalása: 1301.

VIZSGAKÖVETELMÉNYEK

TÖRTÉNELEM

6. ÉVFOLYAM

1. I. Károly Róbert országa
2. I. Nagy Lajos
3. Zsigmond a császár és király
4. Hunyadi János, a törökverő
5. Hunyadi Mátyás
6. A királyi hatalom meggyengülése, a középkori Magyarország bukása
7. Felfedezők és hódítók, a felfedezések hatása
8. Reformáció és katolikus megújulás
9. Az ész kora: a felvilágosodás
10. Nemzet születik: az Amerikai Egyesült Államok
11. A három részre szakadt Magyarország élete
12. Reformáció és katolikus megújulás Magyarországon
13. A török kiűzése Magyarországról
14. Mária Terézia, II. József
15. A francia forradalom
16. Bonaparte Napóleon
17. Az ipari forradalom, társadalmi változások – XVIII. – XIX. század

történelem 6.(és 7.) évfolyam

Vegyes-házi uralkodók: Károly Róbert, Nagy Lajos, Luxemburgi Zsigmond – XIV-XVI. sz.

Mátyás király (XV. sz.)

Dózsa-féle parasztháború: 1514.

Hunyadi János – Nándorfehérvár: 1456.

Mohácsi vész: 1526.

Az ország három részre szakadása – török hódítás

1552: várháborúk – Eger

Erdélyi Fejedelemség: Bocskai István, Bethlen Gábor fejedelmek (XVII. sz.)

Nagy földrajzi felfedezések. 1492. Kolumbusz – Amerika

Buda visszafoglalása, a török kiűzése, Habsburg (osztrák)- uralom – XVIII: sz.

Rákóczi-szabadságharc: 1703-1711.

A jelenlegi 7. évfolyam számára is

Mária Terézia és II. József, Magyarország. nemzetiségei (kiadott térképen jelölve – országrészek feltüntetésével)

szlovákok elődei, németek, ruszinok, románok, szerbek, horvátok, cigányok

A felvilágosodás (tudomány és józan ész – minden hatalom forrása a nép) és a francia forradalom: 1789. (a Bastille lerombolása: „ SZABADSÁG, EGYENLŐSÉG, TESTVÉRISÉG! – guillotine!!!)

Napóleon császár XIX, sz. eleje és a kapitalizmus: jogegyenlőség, a tőke és a pénz uralma

A reformkor Magyarországon: 1825-1848.

Széchenyi István és Kossuth Lajos

A március 15-i pesti forradalom és az 1848/48-es forradalom és szabadságharc (Petőfi, Jókai, „12 pont”, Nemzeti dal)

A jelenlegi 6. évfolyam vége

Történelem. Kizárólag a jelenlegi 7. Évfolyam részére (kiegészítő rész a tananyag évfolyamonkénti átrendezése miatt)

Aradi vértanúk: 1849. okt. 6. és Haynau rémuralma

Kiegyezés: 1867. Osztrák-Magyar Monarchia; I. Ferenc József császár és király

Birodalmak versengése a XIX. sz. végén a világ felosztásáért

Az ANTANT - hatalmak: Anglia, Franciaország, USA, Belgium, Olaszország, Oroszország

KÖZPONTI - hatalmak: Németország, Osztrák-Magyar Monarchia, Törökország

Az I. világháború: 1914-1918.

– Valódi oka az óriásvállalatok nyersanyag – munkaerő – és piacszerzési mohósága

Történelem 8. Évfolyam

Kommunista forradalmak Oroszországban és Magyarországon: 1917-1919.

A Szovjetunió létrejötte.

A bolsevizmus fogalma: Egy erőszakos kisebbség a többség érdekeire hivatkozva, rémuralmat gyakorol az egész lakosság (társadalom) fölött.

Belőle nőtt ki a sztálinista kommunizmus, mely a szegények érdekeire és a társadalmi igazságtalanságra hivatkozva több tízmillió embert gyilkolt meg, csak a Szovjetunióban.

Az első világháborút lezáró versailles-i igazságtalan békerendszer következményei vezettek a 2 évvel később kitört még véresebb második világháborúhoz.

A trianoni béke: 1920 – a történelmi magyar állam szétesése

Feladatlap mellékelve

Horthy Miklós kormányzósága – a "király nélküli királyság": 1920-1944.

Az első nagy világgazdasági válság (1929-1933) a banktőke mohóságának következménye.

Társadalmi hatása: a politikai szélsőségek előretörése: a kommunista eszmék terjedése és a fasizmus megjelenése.

A fasizmus a bolsevizmus kapitalista változata, hiszen megtűri a magántulajdont és a bankok, nagyvállalatok vezető szerepét.

Olaszországban jön létre, vezetője Mussolini, a „duce” (vezér).

A fasizmus legszélsőségesebb változata a nemzetiszocializmusból kinövő hitlerizmus Németországban kerül hatalomra. Hitler, a „Führer”.

Jellemzője a nemzeti felsőbbrendűség hirdetése valamint – elsősorban – a zsidókkal szemben megnyilvánuló fajgyűlölet.

Feladatlap mellékelve

A második világháború (1939-1945) közvetlen kiváltó oka a náci Németország terjeszkedése volt, de hozzájárult a versailles-i békerendszer igazságtalansága is. Több mint 50 millió ember vesztette életét, többségük, fegyvertelen polgári lakos. 6 millió zsidót gyilkoltak meg haláltáborokban.

Feladatlap mellékelve

Magyarország a németek oldalán sodródott a háborúba.

Véres harcok folytak a japánok ellen a Távols-Keleten is.

Az amerikaiak, szovjetek és britek által vezetett nemzetközi szövetség legyőzte a fasiszta hatalmakat, de nagyhatalmi érdekeiknek megfelelően osztotta fel a világot.

Hazánk a szovjet megszállási övezetbe került, és több évtizedes kommunista diktatúra nehezedett az országra.

Rákosi Mátyás pártvezér rettegett hatalmának az 1956-os forradalom és szabadságharc vetett véget, melyet a szovjetek levertek.

Véres megtorlás következett, majd néhány év után „megszelídült” a rendszer.

Az új pártvezető, Kádár János, 1988-ig volt hatalmon.

Feladatlap mellékelve

A békés rendszerváltás 1989-90-ben ment végbe. Azonban a szabad és demokratikus Magyarországnak sem sikerült megoldani a növekvő szegénység és társadalmi igazságtalanságok problémáját.

A kommunista világbirodalom és a Szovjetunió is elbukott, részeire szakadt.

Napjainkban a legnagyobb veszélyt a terrorizmus, a környezetszennyezés és a világméreteken terjedő szegénység és az állandó helyi háborúk jelentik.

A XX. század, talán legdicsőbb tette volt, hogy az ember kilépett a világűrbe: 1969-ben történt az első Holdraszállás.

Feladatlap mellékelve